

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 30Sa/11/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6021200261
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Zdráhalová Rúfusová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6021200261.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd správny, pred sudkyňou JUDr. Silviou Zdráhalovou Rúfusovou, v právnej veci žalobkyne: U.G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. E. XXXX/XX, XXX XX E. F., právne zast.: Mgr. Peter Kováčik, advokát, so sídlom Laurinská 3, 811 01 Bratislava, IČO: 53 286 090, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa ústredie, so sídlom 29. augusta 8 -10, 813 63 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 13402-12/2021-BA zo dňa 14. apríla 2021, takto

rozhodol:

- I. Súd žalobu z a m i e t a.
- II. Žalobkyni právo na náhradu trov konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa bola dňom 13.05.2020 zaradená Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota do evidencie uchádzačov o zamestnanie. Následne dňa 15.07.2020 požiadala Sociálnu poisťovňu, pobočka Rimavská Sobota (orgán verejnej správy prvého stupňa) o dávku v nezamestnanosti.

2. O žiadosti žalobkyne rozhodol orgán verejnej správy prvého stupňa rozhodnutím č. 8694/2020-RS-DvN zo dňa 28.08.2020 tak, že žalobkyňa podľa § 104 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej aj len „Zákon o sociálnom poistení“) a podľa čl. 61 Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (ďalej aj len „Základné nariadenie“) nemá nárok na dávku v nezamestnanosti. Orgán verejnej správy prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že z dostupných a preukázaných údajov je potrebné za štát bydliska žalobkyne na účely aplikácie článku 61 a 62 Základného nariadenia považovať štát výkonu jej zárobkovej činnosti. Žalobkyňa podľa orgánu verejnej správy prvého stupňa bezprostredne pred uplatnením nároku na dávku v nezamestnanosti neukončila dobu poistenia v nezamestnanosti podľa slovenských právnych predpisov a počas posledného zamestnania v inom členskom štáte Európskej únie nebolo jej bydlisko na území Slovenskej republiky, preto sa na žalobkyňu článok 65 ods. 2 a 5 Základného nariadenia nevzťahuje a nie je možné použiť pravidlo sčítania dób poistenia v zmysle článku 61 Základného nariadenia.

3. Proti uvedenému rozhodnutiu orgánu verejnej správy prvého stupňa podala žalobkyňa odvolanie, v ktorom namietala, že nebolo vykonané dostatočné dokazovanie k otázke zistenia jej bydliska v súlade s článkom 11 Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 987/2009, ktorým sa stanovuje postup vykonávania nariadenia (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (ďalej len „Vykonávacie nariadenie“), nakoľko sa tento článok neaplikoval. Žalobkyňa mala za to, že jednoznačne preukázala existenciu väzieb a aj bydliska na Slovensku predloženými listinami, ktoré orgán verejnej správy nezobral do úvahy, nezaoberal sa nimi a nevyhodnocoval ich. Uviedla, že do Veľkej Británie vycestovala len za lepšími pracovnými príležitosťami a trvalý pobyt mala zachovaný na Slovensku, kde

sa aj pravidelne vracala. Žalobkyňa namietala, že orgán verejnej správy prvého stupňa sa zodpovedne a individuálne nezaoberal jej žiadosťou a nevychádzal zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu veci. Poukázala aj na rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu SR.

4. O odvolaní žalobkyne rozhodla žalovaná - Sociálna poisťovňa, ústredie rozhodnutím č. 13402-12/2021-BA zo dňa 14.04.2021 tak, že odvolanie žalobkyne zamietla a potvrdila prvostupňové rozhodnutie.

5. Žalovaná v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedla, že žalobkyňa bezprostredne pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie nedosiahla dobu poistenia v nezamestnanosti v zmysle platnej slovenskej legislatívy. Preto by bolo možné zohľadniť dobu poistenia v nezamestnanosti dosiahnutú na území Veľkej Británie do celkovej doby poistenia v nezamestnanosti v súlade s článkom 61 ods. 1 Základného nariadenia len v prípade, že by sa preukázalo zachovanie pevných väzieb a bydliska na území Slovenskej republiky počas výkonu posledného zamestnania na území členského štátu Európskej únie. Žalovaná po vyhodnotení skutočností v zmysle článku 11 ods. 1 Vykonávacieho nariadenia, s odkazom na rozhodnutie Správnej komisie pre koordináciu systémov sociálneho zabezpečenia č. U2 zo dňa 12.06.2009 (o rozsahu pôsobnosti článku 65 ods. 2 Základného nariadenia týkajúceho sa práv na dávky v nezamestnanosti úplne nezamestnaných osôb, ktoré nie sú cezhraničnými pracovníkmi a ktoré mali počas svojho posledného obdobia zamestnanosti alebo samostatnej zárobkovej činnosti bydlisko na území iného členského štátu ako je príslušný členský štát), dospela k záveru, že celková dĺžka pobytu viac ako 14 rokov vo Veľkej Británii, stabilná pracovná situácia vo Veľkej Británii (posledný pracovný pomer uzatvorený na dobu neurčitú, ukončený zo strany žalobkyne), prioritná orientácia na britský pracovný trh od roku 2005, prítomnosť priateľa vo Veľkej Británii, primeraná bytová situácia v zahraničí, daňová povinnosť na území Veľkej Británie, sú skutočnosťami preukazujúce vytvorenie centra záujmov žalobkyne počas posledného zamestnania na území Veľkej Británie. Tieto skutočnosti boli vyhodnotené ako silnejšie v porovnaní s ostatnými skutočnosťami - deklarované návraty na územie SR, prítomnosť rodiny a ťažko zdravotne postihnutej matky, ktorú mala žalobkyňa opatrovať a počas pobytu na území SR sprevádzať na vyšetrenia a kontroly (bez preukázania), vlastníctvo nehnuteľnosti na Slovensku, ktorú nadobudla v roku 2012. Za podstatné považovala žalovaná to, že počas výkonu zárobkovej činnosti vo Veľkej Británii sa žalobkyňa v tomto čase dlhodobo vo Veľkej Británii zdržiavala, bývala, trávila tam pracovný aj mimopracovný čas a platila zákonné odvody i dane. Žalovaná dospela k záveru, že nie je možné považovať bydlisko žalobkyne počas jej posledného zamestnania v inom členskom štáte Európskej únie za zachované na území SR. Možnosť uplatniť si nárok na dávku v nezamestnanosti v štáte inom ako v štáte posledného zamestnania je len výnimkou zo všeobecného pravidla, ktoré určuje, že nárok na dávku v nezamestnanosti by si mala nezamestnaná osoba prednostne uplatniť v štáte posledného zamestnania, lebo v tomto štáte platila poisťné pre prípad nezamestnanosti. Žalobkyňa mala zákonnú možnosť požiadať o dávku v nezamestnanosti na území Veľkej Británie. Nezamestnané osoby, ktoré dosiahli dobu poistenia v nezamestnanosti na území iného členského štátu EÚ, nemajú v zmysle ustanovení Základného a Vykonávacieho nariadenia právo výberu členského štátu EÚ, v ktorom si uplatnia nárok na dávku v nezamestnanosti. Fyzická osoba vykonávajúca zárobkovú činnosť v členskom štáte EÚ podlieha právnym predpisom tohto štátu, a teda je v tejto krajine aj sociálne poistená podľa podmienok vnútroštátnej legislatívy. Koordinačné predpisy určujú, že pri skončení výkonu zárobkovej činnosti by si nezamestnaní mali uplatňovať nárok na dávku v nezamestnanosti v štáte, v ktorom práve skončili zamestnanie. V zmysle článku 64 Základného nariadenia má dotknutá osoba možnosť požiadať o export priznanej dávky v nezamestnanosti do ktoréhokoľvek členského štátu EÚ. Žalobkyňa uviedla, že si neuplatnila nárok na dávku v nezamestnanosti vo Veľkej Británii pre pandémiu COVID-19. V prípade, keď nezamestnaný nevyužije možnosť uplatniť si nárok na dávku v nezamestnanosti v štáte posledného zamestnania a požiada o dávku v nezamestnanosti v inom členskom štáte, tento členský štát je v zmysle koordinačných predpisov povinný skúmať, či je možné dobu poistenia v nezamestnanosti dosiahnutú v zahraničí zohľadniť a toto je možné zohľadniť len v zmysle článku 65 Základného nariadenia. Dobu poistenia v nezamestnanosti získanú na území iného členského štátu teda nemôže Sociálna poisťovňa zhodnotiť automaticky.

6. Žalovaná ďalej k odvolacím námietkam žalobkyne uviedla, že žiadne ustanovenie Základného a ani Vykonávacieho nariadenia nezakotvuje právo osôb pracujúcich v členskom štáte EÚ uplatniť si nároky na sociálne zabezpečenie v ktoromkoľvek inom členskom štáte a požadovať bezpodmienečné zohľadnenie dôb poistenia v nezamestnanosti dosiahnutých na inom území na účely vzniku nároku na dávku v nezamestnanosti. V prípadoch, keď žiadateľ o dávku v nezamestnanosti bezprostredne pred zaradením

do evidencie uchádzačov o zamestnanie nedosiahol dobu poistenia v nezamestnanosti v zmysle platnej slovenskej legislatívy, je zásadná otázka bydliska. V zmysle koordinačných nariadení je pritom pojem „bydlisko“ potrebné chápať v širších súvislostiach ako miesto, kde sa fyzická osoba trvalejšie združuje, kde je jej centrum záujmu, kde trávi čas v mimopracovnom čase. Dôležitá je aj rodinná situácia a rodinné väzby a taktiež povaha vykonávanej zárobkovej činnosti vo vzťahu k jej trvalosti, stabilite a dĺžke trvania. Pojem „trvalý pobyt“ pritom nie je možné stotožňovať s pojmom „bydlisko“, čo je potvrdené aj judikatúrou Najvyššieho súdu SR.

7. Pri vyhodnocovaní rozhodujúcich skutočností bolo prihliadnuté aj na to, že žalobkyňa nadobudla nehnuteľnosť na území SR, nakoľko ide o jednu zo skutočností, ktorú je potrebné v zmysle článku 11 ods. 1 písm. b) Vykonávacieho nariadenia zohľadniť pri posudzovaní bydliska dotknutej osoby. Táto skutočnosť ale musí byť vyhodnotená v celkovom kontexte spolu s inými skutočnosťami uvedenými v článku 11 ods. 1 Vykonávacieho nariadenia. Vlastníctvo nehnuteľnosti bolo nutné porovnávať s ostatnými zistenými skutočnosťami. Pokiaľ žalobkyňa v odvolaní uvádzala, že Slovensko považovala stále za svoj domov, kde sa aj vždy chcela vrátiť, tak podľa žalovanej v zmysle článku 11 ods. 2 Vykonávacieho nariadenia, ak posúdenie rôznych kritérií, ktoré vychádzajú z príslušných skutočností ako sa uvádzajú v ods. 1 nevedie k určeniu skutočného miesta bydliska, za rozhodujúci sa považuje úmysel dotknutej osoby, tak ako vyplýva z uvedených skutočností a okolností, najmä dôvody, ktoré viedli k presťahovaniu. V predmetnom konaní bolo posúdené zachovanie väzieb žalobkyne na území SR v súlade s článkom 11 ods. 1 Vykonávacieho nariadenia. Nakoľko o mieste bydliska a centre záujmov žalobkyne uplatnením objektívnych kritérií uvedených v článku 11 ods. 1 Vykonávacieho nariadenia pochybnosti nevznikli, nebolo potrebné aplikovať článok 11 ods. 2 tohto nariadenia. Pohnútky odchodu do zahraničia (lepšie pracovné príležitosti), ako aj pohnútky a spôsob návratu, sú v konaní o vzniku nároku na dávku v nezamestnanosti právne irelevantné.

8. Bolo prihliadnuté aj na prítomnosť rodiny žalobkyne na Slovensku, avšak podľa žalovanej pobyt v krajine pôvodu za účelom kontaktu s rodinou jednoznačným spôsobom nepreukazoval zachovanie bydliska. Taktiež bolo prihliadnuté aj na zdravotný stav matky žalobkyne a aj na pravidelné návraty žalobkyne na Slovensko (návraty v 2 až 3 mesačných intervaloch, ktoré čiastočne preukázala). Tieto však boli vyhodnotené tak, aj keď osoby trvalo usadené v zahraničí niekoľkokrát do roka navštívia svojich rodinných príslušníkov na Slovensku a strávia s nimi voľný čas alebo dovolenku, neznamená to bez ďalšieho, že nemajú po uplynutí týchto kratších časových úsekov dlhodobý záujem v zahraničí zotrvať. Tieto skutočnosti preto bez ďalšieho nepreukazovali zachovanie väzieb žalobkyne na Slovensku počas jej dlhobodej prítomnosti vo Veľkej Británii, kde sa zdržiavala spoločne s jej blízkou osobou.

9. Pokiaľ žalobkyňa namietala, že súčasťou skúmania „miesta bydliska“ nie je len preukázanie skutočností svedčiacich o nezachovaní bydliska na Slovensku, ale aj skúmanie reálnych podmienok existencie bývania v mieste výkonu zamestnania, žalovaná uviedla, že reálne podmienky existencie bývania vo Veľkej Británii a bytová situácia bola riadne zistená, a to údajmi poskytnutými samotnou žalobkyňou vo vyhlásení zo dňa 09.07.2020. Žalobkyňa vo Veľkej Británii bývala v podnájme, ktorý počas celého pobytu menila. Charakter bývania bol nájomný vzťah, čo je vyhodnotené ako bežná forma bývania, a to aj na území SR. Nebolo zrejmé, ako bližšie by mali byť preskúmané „reálne podmienky existencie bývania žalobkyne“ a aký vplyv by mali mať na celkové posúdenie veci. Bytová situácia navrhovateľky bola vyhodnotená ako stabilná a primeraná pomerom súvisiacim s vykonávaním zárobkovej činnosti vo Veľkej Británii.

10. Pokiaľ žalobkyňa namietala, že orgán verejnej správy prvého stupňa sa jej prípadom nezaoberal svedomite, zodpovedne, individuálne a nevychádzal zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu, podľa žalovanej boli zohľadnené všetky skutočnosti relevantné pri posudzovaní jej bydliska a zachovania centra jej záujmov počas výkonu zárobkovej činnosti v zahraničí, ktoré boli zistené z predložených dokumentov, a rovnako bolo prihliadnuté na všetky dokumenty, ktoré žalobkyňa predložila v konaní. To, že orgán verejnej správy prvého stupňa dal napokon väčšiu váhu iným dôkazom ako navrhuje žalobkyňa, neznamená, že orgán verejnej správy sa žalobkyňou predloženými listinami nezaoberal a ani ich nevyhodnocoval.

11. Pokiaľ žalobkyňa poukazovala na to, že nebol realizovaný jej výsluch, žalovaná poukázala na ust. § 188 ods. 1 Zákona o sociálnom poistení s tým, že v prejednávanej veci povaha veci nevyžadovala nariadenie ústneho pojednávania, a preto Sociálna poisťovňa, pobočka Rimavská Sobota nepovažovala

za nutné vypočúť žalobkyňu. Podľa žalovanej bol skutkový stav dostatočne zistený pre rozhodnutie vo veci a osobný výsluch žalobkyne nebol a nie je spôsobilý priniesť iné závery ako tie, ktoré boli objektívne zistené v prvostupňovom konaní. Podľa žalovanej žalobkyňa navyše neuviedla žiadne skutočnosti, ktoré mali byť v konaní dôslednejšie zistené alebo preukázané jej vypočutím.

12. Pokiaľ žalobkyňa namietala nedostatok v absencii osvedčenia zhody názorov na jej bydlisko s príslušnou britskou inštitúciou vo veci určenia „centra záujmov“, žalovaná popísala postup pri zabezpečovaní vyjadrenia príslušnej britskej inštitúcie s tým, že vo vyjadrení doručenom dňa 30.03.2021 príslušná britská inštitúcia potvrdila, že žalobkyňa mala svoje bydlisko vo Veľkej Británii od 10.01.2006 do 14.04.2020. Toto stanovisko príslušnej britskej inštitúcie podporuje záver, že žalobkyňa si väzby so Slovenskou republikou počas výkonu činnosti zamestnanca vo Veľkej Británii nezachovala.

13. Správnou žalobou, podanou v zákonnej lehote, sa žalobkyňa domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutí Sociálnej poisťovne, ich zrušenia a vrátenia veci Sociálnej poisťovni, pobočka Rimavská Sobota na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnila náhradu trov konania.

14. Žalobkyňa namietala, že rozhodnutie Sociálnej poisťovne vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci a z nedostatočne zisteného skutkového stavu, ďalej že rozhodnutie žalovanej je nedostatočne odôvodnené a je nepreskúmateľné. Žalobkyňa s poukazom na ust. § 218 ods. 1 a 2 Zákona o sociálnom poistení poukázala na to, že odvolacie konanie a prvostupňové konanie tvoria jeden celok, a že odvolací orgán má preskúmať napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu a v jeho právomoci je vykonať nové dôkazy a brať na zreteľ aj také skutočnosti, ktoré neboli v čase rozhodovania prvostupňového orgánu známe. Podľa žalobkyne orgány Sociálnej poisťovne dospeli na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu k nesprávnym skutkovým záverom a nesprávne vec právne posúdili, pretože svoje rozhodnutia založili na nesprávnom závere o údajnej primárnej väzbe žalobkyne na štát zamestnania, a to len na základe zistenia o dobe a existencii samotného zamestnania vo Veľkej Británii a údajnou primeranou bytovou situáciou v zahraničí a daňovou povinnosťou na území Veľkej Británie. Podľa žalobkyne dostatočne preukázala zachovanie pevných väzieb a bydliska na území SR počas výkonu posledného zamestnania na území iného členského štátu, a preto jej mala byť zohľadnená doba poistenia v nezamestnanosti dosiahnutá vo Veľkej Británii do celkovej doby poistenia v nezamestnanosti.

15. Žalovaná tvrdí, že zohľadnila všetky žalobkyňou tvrdené skutočnosti a napriek tomu dala vyššiu váhu iným okolnostiam, ktoré ani nepodrobila riadnemu prieskumu, a teda náležitému zisteniu skutkového stavu. Bolo opakované na viacerých miestach rozhodnutia, že Sociálna poisťovňa vychádzala z:

- a) dlhodobej prítomnosti žalobkyne v zahraničí
- b) stabilnej pracovnej situácie vo Veľkej Británii
- c) údajnej prioritnej orientácie na britský pracovný trh (bez bližšieho vysvetlenia)
- d) prítomnosti priateľa vo Veľkej Británii (bez podrobnejšieho zisťovania okolností tohto vzťahu)
- e) primeranej bytovej situácie (napriek tomu, že dochádzalo k viacerým zmenám miesta nájmu zo strany žalobkyne)
- f) daňovej povinnosti vo Veľkej Británii

16. Vlastníctvo nehnuteľnosti je jednou zo skutočností, na ktorú je v zmysle článku 11 ods. 1 písm. b) Vykonávacieho nariadenia potrebné prihliadať, nakoľko vypovedá o bytovej situácii. Táto skutočnosť musí byť vyhodnotená v celkovom kontexte s ďalšími skutočnosťami podľa článku 11 ods. 1 Vykonávacieho nariadenia. Sociálna poisťovňa podľa žalobkyne túto skutočnosť o vlastníctve nehnuteľnosti v SR nevyhodnotila správne v celkovom kontexte spolu s ostatnými skutočnosťami podľa článku 11 ods. 1 Vykonávacieho nariadenia. Táto procesná situácia vyžadovala vykonanie dôslednejšieho dokazovania, zahŕňajúceho i výsluch žalobkyne a prípadne i ďalších osôb (matky a aj dcéry žalobkyne), ako aj dôslednejšie vyhodnocovanie ďalších žalobkyňou tvrdených a preukazovaných skutočností vo vzájomných súvislostiach - ako nadobudnutie nehnuteľnosti na Slovensku, ale aj k spôsobu rozviazania pracovného pomeru a jeho dôvodu, ktorým nepochybne bol záujem o trvalý návrat na Slovensko (v súvislosti so starostlivosťou o chorú matku a pomoc tehotnej dcéry), potvrdenie trvalej stability zamestnania a primeranosťou bytovej situácie v Spojenom kráľovstve (podnájom s viacerými osobami) a vlastníctvo nehnuteľnosti na Slovensku, starostlivosť o chorú matku a pomoc tehotnej dcéry, čo podľa žalobkyne svedčilo logicky skôr o zachovaní pevných väzieb na Slovensku.

17. Žalobkyňa ďalej poukázala na definíciu a výklad pojmu „bydlisko“ v zmysle Základného a Vykonávacieho nariadenia, a v tejto súvislosti poukázala na závery rozsudkov Súdneho dvora EÚ C-76/76 zo dňa 17.02.1977 a C-3/08 zo dňa 01.10.2015. Ďalej poukázala na súvisiacu rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu SR v otázke týkajúcej sa vlastníctva alebo nadobudnutia nehnuteľnosti na území SR.

18. Podľa žalobkyne, čo sa týka skutočností a okolností jej trvalého návratu na Slovensko, tak orgány Sociálnej poisťovne sa absolútne nezaoberali podrobnosťami jej návratu, pričom tieto mali zásadný význam. Aj samotný dôvod návratu je potvrdením centra záujmov žalobkyne na Slovensku. Treba zohľadniť rýchlosť rozhodnutia žalobkyne k návratu, keď po tom, čo vystúpila Veľká Británia z EÚ a začala naberať na intenzite pandémie v súvislosti s COVID-19, žalobkyňa neváhala a bez problémov opustila územie Veľkej Británie, čo jednoznačne preukazuje, že nepovažovala Veľkú Britániu za svoje bydlisko. Výpoveď z pracovného pomeru bola iniciovaná práve žalobkyňou a na územie SR sa vrátila napriek tomu, že v budúcnosti bude ohrozený jej potenciálny návrat na trh práce do Veľkej Británie (vystúpenie Veľkej Británie z EÚ a s tým súvisiace komplikácie s návratom na pracovný trh občanov EÚ, ako aj v súčasnosti pretrvávajúca pandémia v súvislosti s COVID-19). Žalobkyňa tak v priebehu pár dní, resp. týždňov zanechala vo Veľkej Británii všetko a túto skutočnosť nemožno vyhodnotiť inak ako tak, že vo Veľkej Británii nemohla mať akékoľvek centrum svojich záujmov a už vôbec nie bydlisko. Tieto zásadné skutočnosti orgány Sociálnej poisťovne úplne odignorovali. Podrobnejšie nezisťovali, čo bolo dôvodom návratu žalobkyne na územie SR. Rovnako nevyhodnotili, resp. nebrali do úvahy, že žalobkyňa pravidelne z Veľkej Británie dochádzala na Slovensko za rodinou, a to aj viackrát do roka, starala sa o postihnutú matku, ktorú opatrovala a sprevádzala na vyšetrenia. Častejšie dochádzanie do bydliska alebo dlhšia neprítomnosť v trvalom bydlisku bola zapríčinená geografickou polohou 2 300 km, teda pravidelný návrat by bol nemožný, nevhodný a popierajúci význam samotnej práce, pretože žalobkyňa pracovala v zdravotníckom zariadení, kde sa vyžadovalo vykonávať služby a pracovať vo vysokom pracovnom zaťažení. Napriek tomu žalobkyňa využila všetky príležitosti, aby sa na Slovensko vracala a nikdy neplánovala žiť v cudzine, kde nenadobudla žiadnu nehnuteľnosť a svoj pobyt vo Veľkej Británii považovala vždy len za dočasný s cieľom vytvoriť si dostatočné finančné podmienky pre život na Slovensku. Poukázala aj na to, že platy zdravotníckych pracovníkov na Slovensku sú nízke.

19. Žalobkyňa ďalej uviedla, že daňové povinnosti, resp. daňové odvody platila v členskom štáte EÚ. Stabilita zamestnania vo Veľkej Británii, ako aj plnenie daňových povinností voči tomuto členskému štátu, by nemali predstavovať zásadné ukazovatele v súvislosti s posudzovaním zachovania centra záujmov v tom-ktorom členskom štáte, nakoľko to, že si žalobkyňa dokázala zabezpečiť v inom členskom štáte zamestnanie trvalejšieho charakteru, nemožno vyhodnocovať v jej neprospech a skutočnosť, že žalobkyňa bola zamestnaná na území Veľkej Británie, tak daňové povinnosti plnila na tomto území.

20. Konanie žalobkyne počas pobytu vo Veľkej Británii jednoznačne nasvedčovalo zachovanie pevných väzieb na území SR. Svedčí o tom aj fakt, že žalobkyňa je vlastníkom nehnuteľnosti, bytu v Rimavskej Sobote od roku 2012, za ktorý platila daň z nehnuteľnosti a daň za odpad počas pobytu vo Veľkej Británii. Mala nielen trvalý pobyt, ale aj centrum záujmov na území SR. Návštevy na Slovensko boli realizované podľa majetkových možností a fyzických predpokladov žalobkyne s prihliadnutím na vzdialenosť miesta výkonu práce od miesta bydliska, avšak aj tieto návštevy nasvedčujú tomu, že bydlisko vo Veľkej Británii bolo len prechodné a trvalo sa žalobkyňa chcela zdržiavať v SR. Žalobkyňa teda konala v záujme zachovania bydliska a centra záujmov v SR, o čom svedčí práve skutočnosť i naďalej zabezpečeného bývania v Slovenskej republike s tým, že v konaní nebol produkovaný žiadny dôkaz o rovnocennom postupe so zadovážením si bývania počas zamestnania vo Veľkej Británii. Striedavé ubytovanie v nájmoch aj po dlhšej dobe pobytu vo Veľkej Británii nesvedčí o vytváraní si náležitého komfortu a súkromia s úmyslom usadenia sa v danej krajine ale svedčí skôr o úmysle ušetriť počas tohto zamestnania čo najviac finančných prostriedkov. Žalobkyňa síce trvalo pracovala 14 rokov na území Veľkej Británie, avšak na Slovensko sa pravidelne vracala s cieľom návštevy svojej najbližšej rodiny.

21. Skúmanie okolností uvedených v článku 11 Vykonávacieho nariadenia nemožno zúžiť len na posudzovanie dĺžky a stability zamestnania. Ide o demonštratívny výpočet skutočností, preto je potrebné zobrať do úvahy i ďalšie, nielen v tomto článku uvedené okolnosti, a vyhodnotiť ich vo vzájomnej súvislosti, a až na základe celkového posúdenia všetkých dostupných informácií ustáliť relevantný záver o zachovaní alebo nezachovaní bydliska/centra záujmov na území iného členského štátu.

22. Žalobkyňa ďalej poukázala na závery rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Sžso/35/2012 a ďalej uviedla, že pre posúdenie miesta bydliska je potrebné skúmať i ďalšie okolnosti, a to dĺžku zamestnania a bývanie pracovníka, pričom orgány Sociálnej poisťovne v jej prípade takto nepostupovali, podrobnejšie neskúmali charakter nájmu vo Veľkej Británii ale ani ostatné zásadné skutočnosti. Nebolo vzaté do úvahy, že vzhľadom na frekvenciu a dĺžku návštev Slovenska žalobkyňou počas zamestnania vo Veľkej Británii nedošlo k oslabeniu jej pôvodných individuálnych a rodinných väzieb na Slovensku.

23. Podľa žalobkyne rozhodnutie Sociálnej poisťovne je zároveň nedostatočné a nepreskúmateľne odôvodnené. Žalobkyňa poukázala na ust. § 209 ods. 4 Zákona o sociálnom poistení s tým, že odôvodnenie má poskytnúť skutkovú a právnu oporu výroku rozhodnutia a orgán verejnej správy sa v odôvodnení rozhodnutia musí vysporiadať so všetkými návrhmi a námietkami účastníkov konania.

24. Orgány Sociálnej poisťovne podľa žalobkyne dospeli na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu k nesprávnym skutkovým záverom, nakoľko neskúmali dôvody, pre ktoré žalobkyňa uzavrela pracovnoprávny vzťah v zahraničí, neskúmali dôvody, pre ktoré žalobkyňa odišla pracovať do zahraničia a neskúmali náležite bytovú situáciu v zahraničí a zásadné okolnosti návratu domov na Slovensko. Preto žalobkyňa žiadala, aby správny súd podľa § 191 ods. 1 písm. c) a e) Správneho súdneho poriadku (ďalej aj len „SSP“) zrušil rozhodnutie žalovanej a podľa § 191 ods. 1 písm. a) SSP zrušil aj rozhodnutie orgánu verejnej správy prvého stupňa a vec vrátil prvostupňovému orgánu podľa § 191 ods. 4 SSP na ďalšie konanie.

25. Žalovaná vo vyjadrení k správnej žalobe k námietke žalobkyne o nedostatočnom zistení skutkového stavu poukázala na to, že žiadala o vyjadrenie príslušnú britskú inštitúciu a táto potvrdila, že žalobkyňa mala svoje bydlisko vo Veľkej Británii od 10.01.2006 do 14.04.2020. Boli zohľadnené všetky skutočnosti relevantné pri posudzovaní bydliska žalobkyne a zachovaní centra jej záujmov počas výkonu zárobkovej činnosti v zahraničí, ktoré boli zistené z predložených dokumentov. Rovnako bolo prihliadnuté na všetky dokumenty, ktoré žalobkyňa predložila v konaní. To, že Sociálna poisťovňa dala napokon väčšiu váhu iným dôkazom ako navrhuje žalobkyňa, neznamená, že sa žalovaná s predloženými listinami nezaoberala a nevyhodnocovala ich. Nebolo potrebné vypočítať žalobkyňu vo veci, nakoľko povaha veci nevyžadovala nariadenie ústneho pojednávania. K námietke o tom, že nebolo vyhodnotené vlastníctvo nehnuteľnosti v SR v celkovom kontexte spolu s ostatnými skutočnosťami podľa článku 11 ods. 1 Vykonávacieho nariadenia žalovaná uviedla, že na to, že žalobkyňa nadobudla byt na základe kúpnej zmluvy v roku 2012 na Slovensku, bolo prihliadnuté. Vlastníctvo nehnuteľnosti je jednou zo skutočností, ktorú je v zmysle článku 11 ods. 1 písm. b) Vykonávacieho nariadenia potrebné zohľadniť pri posudzovaní bydliska dotknutej osoby, nakoľko vypovedá o bytovej situácii. Táto skutočnosť ale musí byť vyhodnotená v celkovom kontexte spolu so všetkými skutočnosťami podľa článku 11 ods. 1 Vykonávacieho nariadenia a vlastníctvo nehnuteľnosti nie je možné vyhodnotiť ako rozhodujúcu skutočnosť, preukazujúcu zachovanie bydliska na Slovensku. Bydlisko je potrebné chápať v širších súvislostiach ako miesto, kde sa fyzická osoba trvalejšie zdržuje, kde je centrum jej záujmov, kde trávi čas v mimopracovnom čase. Dôležité na posúdenie bydliska je aj rodinná situácia a rodinné väzby a povaha vykonávanej činnosti, pričom pojem trvalý pobyt nie je možné stotožňovať s pojmom bydlisko.

26. Pokiaľ žalobkyňa v správnej žalobe rozoberala pojem „bydlisko“ a poukazovala na judikatúru Súdneho dvora EÚ, žalovaná v tejto súvislosti poukázala na čl. 1 písm. j) Základného nariadenia, v ktorom je obsiahnutá definícia, v zmysle ktorej bydlisko znamená miesto, kde osoba zvyčajne býva. V súlade s touto definíciou je za zvyčajné bydlisko žalobkyne počas výkonu zárobkovej činnosti na území Veľkej Británie (v zmysle článku 65 ods. 2 Základného nariadenia) potrebné považovať Veľkú Britániu. K rozhodnutiam Súdneho dvora EÚ C-90/97 zo dňa 25.02.1999 a C-76/76 zo dňa 17.02.1977 žalovaná uviedla, že tieto sa týkajú prípadov, v ktorých boli skutkové stavy posudzované podľa v tom období platnej legislatívy, a to podľa nariadenia Rady (EHS) č. 1408/71 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnané osoby, samostatne zárobkovo činné osoby a členov ich rodín pohybujúcich sa v rámci spoločenstva, ktoré však bolo účinné do 30.04.2010, preto na predmetné rozsudky nie je možné prihliadať.

27. Pokiaľ žalobkyňa namietala, že Sociálna poisťovňa podrobnejšie neskúmala charakter nájmu na území Veľkej Británie, tak žalovaná uviedla, že reálne podmienky existencie bývania vo Veľkej Británii a bytová situácia žalobkyne boli riadne zistené, a to najmä údajmi poskytnutými žalobkyňou vo vyhlásení

zo dňa 09.07.2020. Žalobkyňa bývala vo Veľkej Británii v podnájme, ktorý počas celého pobytu menila. Charakter bývania bol nájomný vzťah, čo bolo vyhodnotené ako bežná forma bývania, a to aj na území SR. Nie je zrejmé, ako bližšie by mali byť skúmané „reálne podmienky existencie bývania“ a aký vplyv by mali mať na celkové posúdenie veci. Bytovú situáciu žalobkyne vo Veľkej Británii považovala žalovaná za primeranú pomerom súvisiacim s vykonávaním zárobkovej činnosti vo Veľkej Británii, čo samotná žalobkyňa pôvodne nerozporovala, resp. bližšie nespresnila.

28. Pokiaľ žalobkyňa uvádzala, že nikdy neplánovala žiť v cudzine a Slovensko považovala za svoj domov s úmyslom trvalého návratu, tak žalovaná poukázala na článok 11 ods. 2 Vykonávacieho nariadenia s tým, že v predmetnom konaní bolo posúdené zachovanie väzieb žalobkyne na územie SR v súlade s článkom 11 ods. 1 Vykonávacieho nariadenia, pričom vzhľadom na to, že uplatnením objektívnych kritérií uvedených v článku 11 ods. 1 Vykonávacieho nariadenia o mieste bydliska žalobkyne nevznikli pochybnosti, nebolo potrebné článok 11 ods. 2 nariadenia aplikovať a skúmať subjektívny úmysel žalobkyne. Úmysel žalobkyne teda nebolo možné uplatniť „automaticky“, resp. jej deklarovaným úmyslom nemôžu byť negované objektívne zistenia podľa článku 11 ods. 1 Vykonávacieho nariadenia. Pokiaľ žalobkyňa poukazovala na to, že jej úmyslom bolo vrátiť sa na Slovensko, tak podľa Sociálnej poisťovne zistené skutočnosti a okolnosti nasvedčujú úmyslu žalobkyne v rozhodnom období bývať vo Veľkej Británii. Nie je rozhodujúcou skutočnosťou, aké dôvody žalobkyňa viedli k zmene tohto rozhodnutia, k vráteniu sa na Slovensko, ani to, že nikdy nemala úmysel trvalo ostať žiť na území Veľkej Británie. Pohnútkou k odchodu do Veľkej Británie, ako aj pre návrat na Slovensko, a spôsob návratu, sú v kontexte určovania bydliska v rozhodnom čase, teda počas posledného zamestnania, za daných okolností irelevantné. Skutočnosť dlhodobého a trvalého zotrávania na území Veľkej Británie za účelom vykonávania zárobkovej činnosti (viac ako 14 rokov), ktoré nebolo prechodného charakteru, nemožno považovať za prechodný, resp. krátkodobý pobyt. Žalobkyňa zvolením uvedeného územia na ňom trávila väčšinu času mimo svoje pôvodné rodinné prostredie na Slovensku, čím oslabilila individuálne väzby na Slovensko. Subjektívne skutočnosti, ako úmysel, dôvody odchodu do zahraničia a dôvody návratu, nemôžu prevážiť skutočnosti objektívne, t.j. skutočnosti jednoznačne definované v článku 11 ods. 1 Vykonávacieho nariadenia.

29. Pokiaľ žalobkyňa poukazovala na to, že v priebehu pár dní, resp. týždňov opustila Veľkú Britániu, čo preukazuje, že túto nepovažovala za svoje bydlisko, tak žalovaná poukázala na to, že v zmysle britských právnych predpisov je jedným z dôvodov vylučujúcich priznanie nároku na dávku v nezamestnanosti ukončenie pracovného pomeru z podnetu zamestnanca. V zmysle formulára U1 (bod 3.4) zo dňa 17.06.2020 bol posledný pracovný pomer žalobkyne na území Veľkej Británie ukončený z jej podnetu. Je teda dôvodný predpoklad, že žalobkyňa by podľa britských právnych predpisov nárok na dávku v nezamestnanosti nevznikol, čo potvrdzuje aj bod 6.2 predmetného formulára. Žalobkyňa nemôže tento fakt zvrátiť tým, že sa domáha vzniku nároku na dávku v nezamestnanosti v inom členskom štáte, hoci aj takom, kde si zachovala isté väzby. Pokiaľ žalobkyňa podľa britských právnych predpisov, teda v štáte, kde mala posledné zamestnanie a odvádzala poisťné, v dôsledku jej konania nárok na dávku v nezamestnanosti nevznikol, Sociálna poisťovňa nenachádza právny základ, na základe ktorého by tento nárok mal vzniknúť na Slovensku. Žalobkyňa si mala a mohla uvedomiť dôsledky svojho konania, z čoho žalovaná vyvodzuje jej uzrozumenie sa s následným nezabezpečením po strate zamestnania. Rodinné dôvody, spôsob ani dôvod rozviazania pracovného pomeru, nemajú žiadny vplyv na právo žalobkyne uplatniť si nárok na dávku v nezamestnanosti na Slovensku. Pri posudzovaní nároku na dávku nemajú tieto skutočnosti žiadny vplyv na vznik nároku na dávku, na jej výšku ani na dobu jej poberania. Pre priznanie dávky v nezamestnanosti je dôležité splnenie podmienok v zmysle zákona v spojení so Základným a Vykonávacím nariadením, pričom nie je definovaná podmienka, ktorá by súvisela so spôsobom a dôvodmi ukončenia pracovného pomeru. Aktuálna epidemiologická situácia v krajine posledného zamestnania žalobkyne, ani dôvody skončenia jej pracovného pomeru, neovplyvňujú posúdenie inštitútu bydliska v zmysle Základného a Vykonávacieho nariadenia.

30. V konaní bolo posúdené zachovanie väzieb žalobkyne na území SR na základe všetkých zistených skutočností, ktoré boli následne vyhodnotené komplexne vo vzájomnej súvislosti. Žalobkyňa výslovne vo vyhlásení zo dňa 09.07.2020 uviedla, že v období od 25.10.2005 do 29.04.2020 trvale žila na území Veľkej Británie a súčasne príslušná britská inštitúcia vo svojom stanovisku doručenom Sociálnej poisťovni dňa 30.03.2021 výslovne potvrdila, že žalobkyňa mala svoje bydlisko na území Veľkej Británie od 10.01.2006 do 14.04.2020. Tieto skutočnosti len potvrdzujú zistenia vykonané dokazovaním podľa článku 11 Vykonávacieho nariadenia. Objektívne závery tohto dokazovania potom prevažujú subjektívny

počit žalobkyne o zachovaní rozhodujúcich väzieb na území SR. Na rodinnú situáciu žalobkyne počas jej pobytu v zahraničí bolo v konaní o nároku na dávku prihladené.

31. Žalovaná poukázala na rozhodnutie Správnej komisie pre koordináciu systémov sociálneho zabezpečenia č. U2 zo dňa 12.06.2019, v zmysle ktorého by nebolo prijateľné, ak by sa príliš širokým výkladom pojmu „bydlisko“ mala rozšíriť oblasť uplatnenia článku 65 Základného nariadenia tak, aby zahŕňala všetky osoby, ktoré majú dosť stabilné zamestnanie v členskom štáte a ktoré nechali svoje rodiny vo svojej krajine pôvodu. Žalobkyňa sa vo Veľkej Británii zdržiavala viac ako 14 rokov a v tomto období mala vo Veľkej Británii stabilnú pracovnú situáciu, preto zachovanie istých rodinných väzieb na Slovensku jednoznačným spôsobom nepreukazuje, že počas zárobkovej činnosti vo Veľkej Británii mala centrum záujmov na Slovensku. Pokiaľ žalobkyňa poukazovala na zdravotný stav jej matky a na to, že ju opatruje, tak v priebehu konania nepredložila doklad o poberaní peňažného príspevku na opatrovanie, na predloženie ktorého bola vyzvaná. Podľa písomného vyjadrenia zo dňa 27.07.2020 v čase pobytu na Slovensku sprevádzala matku na odborné vyšetrenia, pooperačné kontroly, na čo bolo prihladené, avšak v konaní bolo posúdené zachovanie väzieb na území SR v súlade s článkom 11 ods. 1 Vykonávacieho nariadenia. Taktiež bolo prihladené na pravidelné návraty žalobkyne na Slovensko za rodinou, avšak aj keď osoby trvalo usadené v zahraničí niekoľkokrát do roka navštívia svojich rodinných príslušníkov na Slovensku, strávia s nimi voľný čas alebo dovolenku, neznamená to bez ďalšieho, že nemajú po uplynutí týchto kratších časových úsekov dlhodobý záujem v zahraničí zotrvať. Preto ani tieto skutočnosti bez ďalšieho nepreukazovali zachovanie väzieb žalobkyne na Slovensku.

32. Žalovaná považovala zistenie skutkového stavu za presné a úplné s tým, že boli bez pochybnosti preukázané všetky rozhodujúce skutočnosti a žalobkyňa nemala počas posledného zamestnania vo Veľkej Británii zachované bydlisko na území SR a bezprostredne pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie nebola poistená v nezamestnanosti podľa slovenských právnych predpisov. Žalovaná preto navrhla, aby správny súd správnu žalobu žalobkyne zamietol.

33. V replike žalobkyňa uviedla, že zotráva na podanej správnej žalobe. Vyjadrenie Sociálnej poisťovne je podľa žalobkyne potvrdením toho, že žalovaná sa alibisticky zbavuje svojej povinnosti dôsledne sa zaoberať každým konkrétnym prípadom pri rozhodovaní, s čím súvisí aj náležité zistenie skutkového stavu, najmä v konaní na prvom stupni. Žalovaná sa snaží zbaviť svojej zodpovednosti tým, že požiada príslušnú inštitúciu z Veľkej Británie, aby sa vyjadrila k otázke bydliska žiadateľa o dávku v nezamestnanosti, pričom na základe tohto potvrdenia nie je preukázané prakticky nič, len to, kedy konkrétna osoba pracovala na území Veľkej Británie. Tieto inštitúcie absolútne žiadnym spôsobom neskúmajú jednotlivé prípady, čomu nebolo inak ani v prípade žalobkyne. Sociálna poisťovňa flagrantným spôsobom pristupovala k individuálnemu prípadu žalobkyne v konaní na prvom ale aj druhom stupni, o čom svedčí aj tvrdenie žalovanej v závere vyjadrenia, pretože žalobkyňa nikdy neuviedla, že poberá na svoju matku peňažný príspevok na opatrovanie. Žalobkyňa uvádzala, že svoju matku opatruje (čo však neznamená automaticky, že poberá aj dávky) a pomáha jej pri návštevách lekárov a zdravotníckych zariadení, avšak nikdy netvrdila, že poberá peňažný príspevok na opatrovanie. Aj táto skutočnosť potvrdzuje to, že keby sa už prvostupňový orgán riadne a svedomito zaoberal prípadom žalobkyne, dospel by k iným záverom ohľadne priznania dávky v nezamestnanosti.

34. Správny súd nezistil dôvody pre nariadenie pojednávania podľa § 107 ods. 1 SSP, rozhodnutie vo veci preto vyhlásil postupom podľa § 107 ods. 2 v spojení s § 137 ods. 4 SSP. Oznámenie o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku bolo zverejnené na úradnej tabuli správneho súdu odo dňa 21.10.2021. Správny súd verejne vyhlásil rozsudok dňa 09.12.2021.

35. Správna žaloba žalobkyne je správnu žalobou fyzickej osoby v sociálnych veciach. Správny súd preto preskúmal správnu žalobou napadnuté rozhodnutia Sociálnej poisťovne a postup, ktorý ich vydaniu predchádzal, nielen v rozsahu a z dôvodov správnej žaloby, ale v celom rozsahu (§ 134 a § 203 ods. 2 SSP). Správny súd nezistil dôvodnosť žalobných námietok, a ani mimo žalobné námietky nezistil pochybenia v postupe a rozhodnutiach orgánov Sociálnej poisťovne, ktoré by mohli byť dôvodom pre zrušenie správnu žalobou napadnutých rozhodnutí. Preto správnu žalobu žalobkyne podľa § 190 SSP zamietol.

36. Podľa § 2 SSP; (1) V správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

(2) Každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

37. Podľa § 6 ods. 1 SSP; Správne súdy v správnom súdnictve preskúvajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

38. Podľa § 6 ods. 2 písm. c) SSP; Správne súdy rozhodujú v konaniach o správnych žalobách v sociálnych veciach.

39. Podľa § 134 SSP; (1) Správny súd je viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby, ak nie je ďalej ustanovené inak.

(2) Správny súd nie je viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby, ak

a) rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy bolo vydané na základe neúčinného právneho predpisu,

b) rozhodnutie alebo opatrenie vydal orgán, ktorý na to nebol podľa zákona oprávnený,

c) ide o veci podľa § 192,

d) ide o veci podľa § 6 ods. 2 písm. c), ak je žalobcom fyzická osoba,

e) ide o veci podľa § 6 ods. 2 písm. d),

f) vec súvisí s ochranou práv spotrebiteľa.

40. Podľa § 199 ods. 1 písm. a) SSP; Sociálnymi vecami sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie Sociálnej poisťovne.

41. Podľa § 203 ods. 2 SSP; Pri správnej žalobe fyzickej osoby nie je správny súd viazaný žalobnými bodmi.

42. Podľa čl. 7 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, Slovenská republika môže medzinárodnou zmluvou, ktorá bola ratifikovaná a vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo na základe takej zmluvy preniesť výkon časti svojich práv na Európske spoločenstvá a Európsku úniu. Právne záväzné akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie majú prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky. Prevzatie právne záväzných aktov, ktoré vyžadujú implementáciu, sa vykoná zákonom alebo nariadením vlády podľa čl. 120 ods.

43. Podľa čl. 48 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (Konsolidované znenie), Európsky parlament a Rada v súlade s riadnym legislatívnym postupom prijímú v oblasti sociálneho zabezpečenia opatrenia, ktoré sú nevyhnutné na poskytnutie voľného pohybu pracovníkov; za týmto účelom uzavrie dohody, ktoré migrujúcim pracovníkom bez ohľadu na to, či ide o zamestnancov, a na nich závislým osobám zabezpečia: a/ započítanie všetkých období braných do úvahy podľa zákonov príslušných krajín za účelom získania a trvania nároku na dávky a vypočítanie ich výšky; b/ vyplácanie dávok osobám s bydliskom na území členských štátov.

44. Podľa čl. 1 písm. f/ Základného nariadenia; „cezhraničný pracovník“ znamená každú osobu, ktorá vykonáva činnosť ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba v členskom štáte a ktorá má bydlisko v inom členskom štáte, do ktorého sa vracia spravidla denne alebo aspoň raz za týždeň.

45. Podľa čl. 1 písm. j/ Základného nariadenia; „bydlisko“ znamená miesto, kde osoba zvyčajne býva.

46. Podľa čl. 1 písm. k/ Základného nariadenia; „pobyt“ znamená prechodné bydlisko.

47. Podľa čl. 3 ods. 1 písm. h/ Základného nariadenia; toto nariadenie sa vzťahuje na všetky právne predpisy, ktoré sa týkajú týchto častí sociálneho zabezpečenia: dávky v nezamestnanosti.

48. Podľa § 13 ods. 5 Zákona o sociálnom poistení; z poistenia v nezamestnanosti sa za podmienok ustanovených týmto zákonom poskytuje dávka v nezamestnanosti.

49. Podľa § 104 ods. 1 Zákona o sociálnom poistení; poistenec má nárok na dávku v nezamestnanosti, ak v posledných štyroch rokoch pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie bol poistený v nezamestnanosti najmenej dva roky.

50. Podľa čl. 61 ods. 1 Základného nariadenia; príslušná inštitúcia členského štátu, ktorého právne predpisy podmieňujú nadobudnutie, zachovanie, znovunadobudnutie alebo trvanie nároku na dávky dosiahnutím dôb poistenia, zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti, v potrebnom rozsahu zohľadní doby poistenia, zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti dosiahnuté podľa právnych predpisov ktoréhokoľvek členského štátu, ako keby boli dosiahnuté podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje. Ak však uplatniteľné právne predpisy podmieňujú nárok na dávky dosiahnutím dôb poistenia, vtedy doby zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti dosiahnuté podľa právnych predpisov iného členského štátu sa nezohľadnia, iba ak by sa takéto doby považovali za doby poistenia a boli dosiahnuté v súlade s uplatniteľnými právnymi predpismi.

51. Podľa čl. 61 ods. 2 Základného nariadenia; s výnimkou prípadov uvedených v článku 65 ods. 5 písm. a/ sa uplatňovanie odseku 1 tohto článku podmieňuje tým, že daná osoba bezprostredne ukončila v súlade s právnymi predpismi, podľa ktorých sa uplatňuje nárok na dávky: - doby poistenia, ak tieto právne predpisy vyžadujú doby poistenia, - doby zamestnania, ak tieto právne predpisy vyžadujú doby zamestnania, alebo - doby samostatnej zárobkovej činnosti, ak tieto právne predpisy vyžadujú doby samostatnej zárobkovej činnosti.

52. Podľa čl. 65 ods. 2 Základného nariadenia; úplne nezamestnaná osoba, ktorá počas svojej poslednej činnosti ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba, mala bydlisko v členskom štáte inom, ako je príslušný štát a ktorá má naďalej bydlisko v tomto štáte, alebo sa vráti do tohto štátu, má byť k dispozícii službám zamestnanosti v členskom štáte bydliska. Bez toho, aby bol dotknutý článok 64, úplne nezamestnaná osoba môže ako doplnujúci krok prihlásiť sa u služieb zamestnanosti členského štátu, v ktorom vykonávala svoju poslednú činnosť ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba.

53. Podľa čl. 65 ods. 5 Základného nariadenia; nezamestnaná osoba uvedená v prvej a druhej vete odseku 2 poberá dávky v súlade s právnymi predpismi členského štátu bydliska, ako keby sa na ňu vzťahovali tieto právne predpisy počas jej poslednej činnosti ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba. Tieto dávky poskytuje inštitúcia miesta bydliska.

54. Podľa čl. 11 Vykonávacieho nariadenia; (1) Ak je rozdiel v stanoviskách inštitúcií dvoch alebo viacerých členských štátov o určení bydliska osoby, na ktorú sa uplatňuje Základné nariadenie, tieto inštitúcie po vzájomnej dohode určia centrum záujmov dotknutej osoby na základe celkového posúdenia všetkých dostupných informácií súvisiacich s príslušnými skutočnosťami, ktoré môžu obsahovať: a) dĺžku a trvalosť prítomnosti na území dotknutých členských štátov; b) situáciu dotknutej osoby vrátane: i) povahy a osobitných vlastností každej vykonávanej činnosti, predovšetkým miesta, kde sa takáto činnosť zvyčajne vykonáva, trvalosti tejto činnosti a dĺžky trvania každej pracovnej zmluvy; ii) jej rodinného stavu a rodinných väzieb; iii) vykonávania akejkoľvek nezárobkovej činnosti; iv) v prípade študentov zdroja ich príjmov; v) jej bytovej situácie, najmä toho, či je táto situácia stabilná; vi) členského štátu, ktorý sa považuje za miesto bydliska osoby na daňové účely.

(2) Ak posúdenie rôznych kritérií, ktoré vychádzajú z príslušných skutočností, ako sa uvádzajú v odseku 1, nevedie k dohode medzi dotknutými inštitúciami, na určenie skutočného miesta bydliska osoby sa za rozhodujúci považuje úmysel tejto osoby, tak ako vyplýva z uvedených skutočností a okolností, najmä dôvody, ktoré ju viedli k presťahovaniu.

55. Predmetom súdneho prieskumu boli rozhodnutia Sociálnej poisťovne o uplatnenom nároku žalobkyne na dávku v nezamestnanosti. Medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že žalobkyňa nedosiahla v období 4 rokov pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie dobu poistenia v nezamestnanosti na území Slovenskej republiky podľa Zákona o sociálnom poistení. Taktiež nebolo medzi účastníkmi konania sporné, že žalobkyňa dosiahla v posudzovanom období 4 rokov pred

zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie dobu poistenia v nezamestnanosti v inom členskom štáte Európskej únie - vo Veľkej Británii.

56. Z ustanovení Základného a Vykonávacieho nariadenia nevyplýva pre dotknuté osoby právo vybrať si, v ktorom štáte si uplatnia nároky na dávky v nezamestnanosti. Nariadenia vychádzajú z požiadavky prioritného uplatnenia nároku na dávku v nezamestnanosti v štáte zamestnania, teda v tom štáte, v ktorom dotknutá osoba aj platila príspevky na príslušné poistenie, teda v ktorom bola účastná na systéme sociálneho poistenia. Skutočnosť, že dotknutá osoba nesplní podmienky nároku na dávku v nezamestnanosti v jednom členskom štáte, nemá za následok automatický vznik nároku na dávku v nezamestnanosti v inom členskom štáte. Možnosť uplatniť si nárok na dávku v nezamestnanosti v inom členskom štáte ako v štáte posledného zamestnania je výnimočná a jej uplatnenie sa viaže na splnenie nariadeniami vymedzených podmienok.

57. Podľa článku 61 ods. 2 Základného nariadenia je možné zohľadniť doby poistenia v nezamestnanosti dosiahnuté podľa právnych predpisov členského štátu Európskej únie, ako keby boli dosiahnuté podľa slovenských právnych predpisov v prípade, že daná osoba bezprostredne pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie ukončila doby poistenia dosiahnuté v súlade so slovenskými právnymi predpismi. Výnimku z tohto pravidla predstavujú prípady, ktoré sú upravené v článku 65 ods. 5 písm. a) základného nariadenia, t.j. prípady, keď si dotknutá osoba počas výkonu svojej činnosti ako zamestnanec na území členského štátu Európskej únie zachovala bydlisko na území iného členského štátu Európskej únie (v tomto prípade na území SR). Za účelom ustálenia záveru o možnosti započítania týchto dôb, alebo naopak záveru, že tieto obdobia nie je možné započítať, bolo potrebné vyhodnotiť skutkovú otázku „bydliska“ žalobkyne v zmysle Základného a Vykonávacieho nariadenia, konkrétne v zmysle kritérií stanovených v článku 11 Vykonávacieho nariadenia.

58. Je nepochybné, že žalobkyňa nedosiahla v období 4 rokov pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie dobu poistenia v zamestnaní na území SR ale v tomto období bola zamestnaná vo Veľkej Británii a z titulu tohto zamestnania sa zúčastňovala aj na systéme sociálneho zabezpečenia tohto štátu. Vo Veľkej Británii si nárok na dávku v nezamestnanosti neuplatnila a nárok na dávku v nezamestnanosti by jej podľa právnych predpisov tohto štátu pravdepodobne ani nevznikol. Preto bolo potrebné posúdiť, či nastali podmienky na aplikáciu možnosti uplatnenia a následného priznania nároku na dávku v nezamestnanosti v SR, so zohľadnením doby poistenia dosiahnutej na území iného členského štátu pre účely uplatneného nároku na dávku v nezamestnanosti podľa právnych predpisov Slovenskej republiky. Úlohou správneho súdu bolo preto posúdiť, či orgány Sociálnej poisťovne správne zodpovedali otázku týkajúcu sa zachovania bydliska žalobkyne na území SR, ktorá bola podstatná pre záver, či nastali podmienky predpokladané Základným nariadením, za ktorých by si žalobkyňa mohla uplatniť nárok na dávku v nezamestnanosti na území SR.

59. Správny súd považuje za potrebné uviesť, že aplikácia dotknutých ustanovení Základného nariadenia, Vykonávacieho nariadenia a Zákona o sociálnom poistení v obdobných veciach ako je prejednávaná vec je obsiahnutá v početných rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR týkajúcich sa tejto problematiky (uplatnenia nároku na dávku v nezamestnanosti v SR na základe dôb poistenia dosiahnutých v inom členskom štáte EÚ). Zároveň je potrebné uviesť, že aj keď sa tieto rozhodnutia Najvyššieho súdu SR týkajú rovnakej problematiky, aj najvyšší súd v tejto svojej rozhodovacej činnosti opakovane zdôraznil, že každá vec je špecifická, vymedzená konkrétnymi skutkovými okolnosťami, a preto je potrebné každú vec vyhodnocovať so zohľadnením individuálnych okolností každého jednotlivého prípadu. Závery rozhodnutí najvyššieho súdu preto nemožno paušalizovať a bez ďalšieho nemožno zovšeobecniť napr. tak, že najvyšší súd uznal zachovanie centra záujmov v Slovenskej republike, keď dotknutá osoba vlastnila v Slovenskej republike nehnuteľnosť, pretože vlastníctvo nehnuteľnosti bolo vždy v konkrétnych prípadoch, ktoré boli predmetom rozhodovania najvyššieho súdu, vyhodnocované aj v kontexte s inými skutkovými okolnosťami. Najvyšší súd SR výslovne uviedol, že každú vec je potrebné posudzovať prísne individuálne a že jeho rozhodovacia činnosť predstavuje v hrubých črtách príkladný judikatórny pohľad na túto problematiku (závery rozsudku sp. zn. 7Sžsk/3/2021 zo dňa 21.04.2021). Správny súd sa preto pri posudzovaní zákonnosti správnej žalobou napadnutých rozhodnutí oboznámil aj s judikatúrou Najvyššieho súdu SR, týkajúcou sa tejto problematiky, a dôsledne v zmysle záverov tejto judikatúry, prihliadajúc na osobitosti a špecifiká tejto prejednávanej veci, vyhodnocoval zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov Sociálnej poisťovne.

60. V prejednávanej veci orgány Sociálnej poisťovne za účelom vyhodnotenia možnosti aplikácie článku 65 ods. 2 a 5 písm. a) Základného nariadenia posudzovali otázku zachovania bydliska žalobkyne na území Slovenskej republiky podľa kritérií nastavených v článku 11 ods. 1 Vykonávacieho nariadenia. Vo vzťahu k pojmu „bydlisko“ je potrebné poukázať na čl. 1 písm. j) Základného nariadenia, v zmysle ktorého „bydlisko“ znamená miesto, kde osoba zvyčajne býva. K obsahu tohto pojmu zaujal stanovisko aj Najvyšší súd SR v súvisiacej judikatúre, v zmysle ktorej je bydlisko autonómny pojem práva Európskej únie a nemožno ho stotožňovať s pojmom trvalý pobyt alebo prechodný pobyt podľa právnych predpisov Slovenskej republiky. V tejto súvislosti správny súd poukazuje na závery rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Sžsk/3/2021 zo dňa 21.04.2021, v zmysle ktorého pod pojmom „bydlisko“ v zmysle únie sa nechápe trvalý alebo prechodný pobyt podľa vnútroštátnych predpisov Slovenskej republiky. Podľa čl. 1 písm. j) Základného nariadenia pojem „bydlisko“ v zmysle tohto nariadenia znamená zvyčajne bydlisko, t.j. miesto, kde majú dotknuté osoby zvyčajné bydlisko na účely tohto nariadenia chápané ako „centrum záujmov“ v zmysle článku 1 písm. j) v v spojení článkom 11 ods. 1 Vykonávacieho nariadenia. „Bydlisko“ predstavuje v tomto zmysle autonómny pojem vlastný právu Únie (rozsudok C-90/97 Swaddling body 28 a 29). Kritériami určenia centra záujmov sú najmä: dĺžka obdobia zdržiavania sa na území daného štátu, dĺžka a stabilita výkonu zárobkovej činnosti, dĺžka trvania pracovnej zmluvy, rodinný stav a rodinné väzby, bytová situácia a stabilita tejto situácie a miesto, kde dochádza k zdaňovaniu príjmov.

61. Žalobkyňa namietala, že orgány Sociálnej poisťovne dospeli na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu k nesprávnym skutkovým záverom a vec nesprávne posúdili, keď svoje rozhodnutie založili na nesprávnom závere o primeranej väzbe žalobkyne na štát zamestnania, a to len na základe zistenia o dobe a existencii samotného zamestnania vo Veľkej Británii, údajnou primeranou bytovou situáciou v zahraničí a daňovou povinnosťou na území Veľkej Británie. Podľa žalobkyne preukázala zachovanie pevných väzieb a bydliska na území Slovenskej republiky počas výkonu posledného zamestnania na území iného členského štátu Európskej únie, preto by mala byť zohľadnená doba poistenia v nezamestnanosti dosiahnutá na území Spojeného kráľovstva. Táto žalobná námietka nie je dôvodná. Orgány Sociálnej poisťovne oboch stupňov vyhodnocovali skutkové zistenia v zmysle kritérií uvedených v článku 11 ods. 1 Vykonávacieho nariadenia. Z rozhodnutí je zrejмый postup, ako jednotlivé skutkové okolnosti vyhodnotili. Žalobkyňa bola nepochybne zamestnaná vo Veľkej Británii, posledný pracovný pomer bol trvalý pracovný pomer na neurčitý čas, vo Veľkej Británii platila odvody a dane, mala zabezpečené bývanie formou nájmu, čo je obvyklá a prijateľná forma bývania. Orgány Sociálnej poisťovne vyhodnotili aj ostatné skutočnosti, ktoré žalobkyňa uvádzala, ktoré mali svedčiť o zachovaní väzieb v Slovenskej republike a z preskúmaného rozhodnutia žalovanej vyplýva preskúmateľný záver, prečo žalovaná nepovažovala za preukázané zachovanie centra záujmov v Slovenskej republike. Konkrétne išlo o návštevy príbuzných v Slovenskej republike (deti, matka, starostlivosť o matku so zdravotnými problémami) a vlastníctvo nehnuteľnosti. Tieto závery správny súd považuje za preskúmateľné a správne, žalobkyňa vyjadrila v správnej žalobe nesúhlas so závermi orgánov Sociálnej poisťovne, ale neuviedla konkrétne námietky, v čom by mali byť závery nesprávne a prečo by nemali obstať. Len všeobecne v správnej žalobe uvádza, že preukázala zachovanie väzieb v Slovenskej republike ale neuvádza konkrétne skutkové okolnosti, ktoré v tomto smere mali byť Sociálnou poisťovňou nesprávne vyhodnotené a prečo.

62. Pokiaľ žalobkyňa namietala, že neboli riadne zohľadnené všetky skutočnosti a že orgány Sociálnej poisťovne dali vyššiu váhu iným okolnostiam, ktoré ani neboli podrobené riadnemu prieskumu, ani táto námietka neobstojí. Z rozhodnutí orgánov Sociálnej poisťovne je zrejмый, ako vyhodnotili každú zo skutočností, a to nielen jednotlivo a izolovane, ale v kontexte s ostatnými zistenými skutočnosťami. Nie je pravdou tvrdenie žalobkyne, že orgány Sociálnej poisťovne dali vyššiu váhu len niektorým okolnostiam, nakoľko tieto okolnosti boli vyhodnotené vo vzájomnej konfrontácii a na základe výsledkov konfrontácie boli označené skutočnosti, ktoré podľa Sociálnej poisťovne svedčili o centre záujmov žalobkyne vo Veľkej Británii, a potom skutočnosti viažuce sa na územie SR, ktoré podľa Sociálnej poisťovne nepreukázali zachovanie centra záujmov v SR.

63. Je nesporné, že žalobkyňa sa dlhodobo zdržiavala v zahraničí (14 rokov), mala vo Veľkej Británii stabilnú pracovnú situáciu, o čom svedčí aj posledný trvalý pracovný pomer uzavretý na dobu neurčitú. Nebolo preukázané, a žalobkyňa to netvrdí ani v správnej žalobe, že by si počas pobytu vo Veľkej Británii hľadala prácu v Slovenskej republike. Vo vyhlásení na účely posúdenia zachovania centra záujmov uviedla, že si nehľadala prácu v Slovenskej republike. Z toho vyplýva, že záver orgánov Sociálnej poisťovne o orientácii žalobkyne na pracovný trh Veľkej Británie je správny. Taktiež nie je

sporné, že žalobkyňa bývala vo Veľkej Británii s blízkou osobou - priateľom, pričom k tejto skutočnosti a jej významu vo vzťahu k zachovaniu centra záujmov v Slovenskej republike žalobkyňa neuviedla v administratívnom konaní, a neuvádza ani v správnej žalobe, také skutočnosti, ktoré by mali mať inú výpovednú hodnotu ako tú, ktorú tomuto skutkovému zisteniu priznali orgány Sociálnej poisťovne vo vzťahu k posudzovaniu centra záujmov žalobkyne. Žalobkyňa ani v správnej žalobe neuvádza konkrétne ďalšie skutkové okolnosti, ktoré by mohli privodiť inú výpovednú hodnotu tejto skutočnosti ako bola tá výpovedná hodnota, ktorá bola priznaná orgánmi Sociálnej poisťovne vo vzťahu k posúdeniu centra záujmov žalobkyne.

64. Orgány Sociálnej poisťovne vyhodnotili bytovú situáciu žalobkyne vo Veľkej Británii ako primeranú, nesvedčiacu o zachovaní centra záujmov na území Slovenskej republiky. Žalobkyňa vo vyhlásení na účely posúdenia zachovania centra záujmov uviedla, že bývala v podnájme a nájomnú zmluvu nemá k dispozícii. Záver o tom, že zabezpečenie bývania formou nájmu je primeranou formou bývania pri výkone práce v inom členskom štáte je správny. Žalobkyňa v administratívnom konaní ani v správnej žalobe neuvádza skutočnosti, ktoré by mohli svedčiť o tom, že táto skutková okolnosť bola nesprávne vyhodnotená. Žalobkyňa vo vyhlásení uviedla, že nájomnú zmluvu, ktorá by podľa správneho súdu mohla poskytnúť ďalšie informácie o charaktere bývania, nemá, a teda ju nepredložila ako dôkaz. Preto nie je zrejmé, ako inak by táto skutková okolnosť mala byť vyhodnotená. Najvyšší súd SR vo svojich rozhodnutiach týkajúcich sa tejto problematiky posudzoval viackrát aj zabezpečené bývanie v inom členskom štáte, ale vždy aj v kontexte s inými skutkovými okolnosťami, ktoré mali relevantnú výpovednú hodnotu. Napr. v rozhodnutí sp. zn. 7Sžsk/3/2021 zo dňa 21.04.2021 bolo vyhodnocované zdieľané bývanie v zahraničí (bývanie v jednej izbe v dome spolu s viacerými osobami) a zabezpečovanie bývania v Slovenskej republike (za účelom ktorého bola vykonávaná práca v zahraničí). V prejednávanej veci sú skutkové okolnosti iné. Správny súd sa osobitne zaoberal otázkou, či je potrebné zistiť ďalšie skutočnosti ohľadne bývania žalobkyne vo Veľkej Británii. Žalobkyňa v prejednávanej veci netvrdí, že by mala napr. zabezpečené bývanie v ubytovni v zdieľanom bývaní s viacerými osobami a pod., čo by mohlo byť skutočnosťou, ktorú by bolo potrebné osobitne vyhodnotiť, a to aj v kontexte s inými skutočnosťami. V správnej žalobe len v zátvorke v rámci bodu 11. správnej žaloby uvádza „podnájom s viacerými osobami“ ale bližšie nekonkretizuje, prečo by mali byť závery pri vyhodnení zabezpečeného bývania vo Veľkej Británii nesprávne. Správny súd považoval za podstatné aj to, že žalobkyňa uviedla, že nájomnú zmluvu nemá (teda nie je možné bližšie objasniť relevantným dôkazom formu bývania) a ani v správnej žalobe neuvádza konkrétne skutkové okolnosti o forme bývania vo Veľkej Británii, ktoré by mali dosvedčovať zachovaniu centra záujmov žalobkyne v Slovenskej republike.

65. Skutočnosť, že žalobkyňa platila daňové povinnosti vo Veľkej Británii nie je sporná a je jednou zo skutkových okolností, na ktoré je potrebné v zmysle článku 11 ods. 1 Vykonávacieho nariadenia prihliadať.

66. Orgány Sociálnej poisťovne správne vyhodnotili aj vlastníctvo nehnuteľnosti v Slovenskej republike - bytu. Je nepochybné, že žalobkyňa je vlastníkom bytu v Slovenskej republike, čo bolo preukázané výpisom z listu vlastníctva. Z výpisu z listu vlastníctva vyplýva, že byt žalobkyňa nadobudla na základe kúpnej zmluvy, ktorej vklad bol povolený v roku 2012. Ako už bolo uvedené aj v predchádzajúcich častiach odôvodnenia tohto rozsudku, každý prípad, ktorý sa týka vyhodnocovania kritérií nastavených v článku 11 ods. 1 Vykonávacieho nariadenia, je špecifický a je potrebné zohľadniť individuálne okolnosti každej veci. Aj v súvisiacej judikatúre Najvyššieho súdu SR bolo vlastníctvo nehnuteľnosti, ako to už bolo uvedené v predchádzajúcich častiach tohto rozsudku, vyhodnotené odlišne, a to v spojení s inými skutkovými okolnosťami. Zo súvisiacej judikatúry Najvyššieho súdu SR nemožno vyvodiť zjednodušený záver, že vlastníctvo nehnuteľnosti v Slovenskej republike svedčí o zachovaní centra záujmov v Slovenskej republike. Správny súd preto pristúpil k preskúmaniu správnosti vyhodnotenia tejto skutočnosti orgánmi Sociálnej poisťovne so zohľadnením aj iných skutkových okolností, vychádzajúc zo záverov súvisiacej judikatúry Najvyššieho súdu SR. Žalobkyňa sa v zahraničí zdržiavala od roku 2005, nehnuteľnosť v Slovenskej republike (byt) nadobudla v roku 2012 a na územie SR sa vrátila po ukončení pracovného pomeru vo Veľkej Británii v roku 2020. Vlastníctvo nehnuteľnosti nie je možné zohľadniť v takom zmysle, ako bolo napr. už v uvedenom rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Sžsk/3/2021 zo dňa 21.004.2021, kde žalobca v inom členskom štáte Európskej únie býval v zdieľanom bývaní (samostatná izba v dome obývanom aj inými osobami), bolo preukázané, že si ponechal bývanie v Slovenskej republike a v zahraničí pracoval, aby nadobudol novú nehnuteľnosť na bývanie v Slovenskej republike. Žalobkyňa nadobudla nehnuteľnosť na bývanie v Slovenskej republike v roku

2012 a bezprostredne po nadobudnutí tejto nehnuteľnosti (obstaraní bývania v Slovenskej republike) sa do Slovenskej republiky nevrátila ale zostala naďalej takmer 8 rokov pracovať vo Veľkej Británii. Preto nemožno vlastníctvo nehnuteľnosti v Slovenskej republike vyhodnotiť v prejednávanej veci tak, že žalobkyňa pracovala vo Veľkej Británii len za účelom obstarania si vlastného bývania v Slovenskej republike a po jeho obstaraní sa vrátila na územie Slovenskej republiky, čo by mohlo nasvedčovať tomu, že centrum svojich záujmov si ponechala v Slovenskej republike a jej cieľom bolo len získanie finančných prostriedkov za účelom obstarania bývania. Obdobne ako vo veci sp. zn. 7Sžsk/3/2021 zo dňa 21.04.2021 bolo vlastníctvo nehnuteľnosti v SR vyhodnotené v rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Sžsk/9/2020 zo dňa 28.04.2021, kde bolo ale navyše zachovanie väzieb v SR preukázané aj inými skutočnosťami, konkrétne napr. sporením, poistením, peňažnými účtami a členstvom v rybárskom zväze. Žiadne takéto skutočnosti týkajúce sa mimopracovného života žalobkyňa neuviedla a ani nepreukázala.

67. Správny súd sa zaoberal aj potrebou výsluchu žalobkyne ako možného dôvodu na zrušenie správnu žalobou napadnutých rozhodnutí a vrátenia vecí na ďalšie konanie, teda v súvislosti s tým, či skutkový stav bol zistený v tomto smere dostatočne. Podľa správneho súdu nebolo potrebné v prejednávanej veci objasňovať skutočnosti týkajúce sa vlastníctva nehnuteľnosti v Slovenskej republike výsluchom žalobkyne, nakoľko táto skutková okolnosť bola vyhodnotená správne. Nebolo potrebné zisťovať ani ďalšie skutočnosti týkajúce sa zabezpečeného bývania vo Veľkej Británii, pričom vo vzťahu k tejto skutkovej okolnosti a jej vyhodnoteniu správny súd poukazuje na predchádzajúce body odôvodnenia tohto rozsudku. Ku charakteru bývania správny súd aj v predchádzajúcich bodoch tohto rozhodnutia uviedol, že nájomný vzťah je prijateľná a štandardná forma bývania. Žalobkyňa v administratívnom konaní neuviedla konkrétne okolnosti, a ani v správnej žalobe konkrétne nepopisuje také okolnosti bývania, ktoré by dosvedčovali, že táto skutková okolnosť bola nesprávne vyhodnotená. Správny súd dospel k záveru, že túto okolnosť nie je potrebné bližšie objasňovať výsluchom žalobkyne, pretože žalobkyňa netvrdí také skutočnosti, a netvrdila ich ani v administratívnom konaní, ktoré by dosvedčovali, že išlo o takú formu bývania, ktorej by mala byť prisúdená iná výpovedná hodnota ako bola v preskúmaných rozhodnutiach.

68. Žalobkyňa v administratívnom konaní poukazovala na to, že do Slovenskej republiky sa vracala za účelom starostlivosti o svoju matku, ktorá je ťažko zdravotne postihnutá. Zo žalobkyňou predložených dôkazov - komplexné posudky a rozhodnutia o priznaní kompenzačných príspevkov, vyplýva, že matka žalobkyne je nepochybne osobou s ťažkým zdravotným postihnutím. V posudkoch je uvedené, že matke žalobkyne pomáhajú jej blízki príbuzní, v jednom posudku je výslovne uvedené, že prepravu motorovým vozidlom zabezpečuje manžel. Z komplexných posudkov a rozhodnutí, ktoré žalobkyňa predložila ako dôkazy v administratívnom konaní vyplýva, že matka žalobkyne potrebuje pri voľnočasových aktivitách, bežných obslužných úkonoch, ako aj pri úkonoch súvisiacich so zabezpečením zdravotnej starostlivosti, takú pomoc, ktorú by žalobkyňa nebola schopná „pokryť“ návštevami 3 až 4-krát za rok. Z predložených dôkazov je zrejmé, že matka žalobkyne je odkázaná na pomoc blízkych osôb a v takom rozsahu, že žalobkyňa by tento rozsah z iného členského štátu Európskej únie nedokázala zabezpečiť. V tomto smere preto nebol preukázaný taký stupeň odkázanosti blízkej osoby žalobkyne, ktorý by nasvedčoval zachovanie centra záujmov žalobkyne v Slovenskej republike. Žalobkyňa nepreukázala, že by dôvodom jej návratov na Slovensko boli operácie a vyšetrenia matky, na ktoré by ju nemal kto iný ako žalobkyňa doprevádzať. V administratívnom konaní žalobkyňa uviedla, že matku doprevádza na motorovom vozidle, ktoré vlastní, čo ale nepreukázala. Matka žalobkyne je poberateľkou peňažného príspevku na zabezpečenie prevádzky motorového vozidla, ktoré nevyhnutne potrebuje k zabezpečeniu svojich potrieb vo väčšom rozsahu ako počas žalobkyňou deklarovovaných pobytov v Slovenskej republike. Žalobkyňa nepreukázala ani to, že by jej dcéra bola odkázaná na jej pomoc v takom rozsahu, že by tu bol vybudovaný taký stupeň odkázanosti na žalobkyňu, ktorý by mohol dosvedčovať, že centrum záujmov žalobkyne je v Slovenskej republike. Je prirodzené, že aj počas pobytu v zahraničí zostanú zachované väzby v domovskej krajine a osobitne väzby k najbližším príbuzným. Tieto prirodzené väzby a z toho vyplývajúce návštevy ale nedosvedčujú automaticky zachovanie centra záujmov v domovskom štáte. Žalobkyňa v správnej žalobe v konkrétnostiach neobjasňuje, prečo by závery orgánov Sociálnej poisťovne vo vzťahu k starostlivosti o jej matku a pomoci dcére mali byť nesprávne vyhodnotené a teda neobjasňuje, prečo by argumentácia obsiahnutá v preskúmaných rozhodnutiach nemala obstáť a čo by malo byť prípadne predmetom ďalšieho zisťovania.

69. Vo vzťahu k ďalším žalobným námietkam správny súd poukazuje na závery rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Sžsk/91/2020 zo dňa 30.06.2021, kde sa najvyšší súd vyjadril k aplikácii článku 11 ods. 2 Vykonávacieho nariadenia tak, že postup podľa tohto ustanovenia Vykonávacieho nariadenia (kladúceho dôraz na úmysel osoby) prichádza do úvahy iba subsidiárne, teda iba v prípade, pokiaľ i po zvážení kritérií uvedených v článku 11 ods. 1 zostane otázka ustálenia centra záujmov i naďalej otvorená. V predmetnej veci nedošlo k rozdielnym stanoviskám vo veci posúdenia bydliska žalobkyne príslušnou britskou inštitúciou a Sociálnou poisťovňou. V rámci odvolacieho konania Sociálna poisťovňa dopytovala príslušnú inštitúciu sociálneho poistenia vo Veľkej Británii a britská inštitúcia potvrdila, že žalobkyňa mala svoje bydlisko vo Veľkej Británii od 10.01.2006 do 14.05.2020. Sociálna poisťovňa vyhodnotila otázku zachovania centra záujmov žalobkyne v zmysle čl. 11 ods. 1 Vykonávacieho nariadenia a táto otázka v zmysle kritérií uvedených v tomto ustanovení nezostala sporná.

70. Pokiaľ žalobkyňa poukazovala na skutočnosti, ktoré ju priviedli k rozhodnutiu presťahovať sa na Slovensko, ani tieto podľa správneho súdu nie sú spôsobilé privodiť záver o nesprávnosti záverov obsiahnutých v preskúmaných rozhodnutiach. Ide o okolnosti, ktoré mali nepochybne vplyv na rozhodnutie žalobkyne, ale nie sú relevantné pre posúdenie zachovania centra záujmov v období predchádzajúcim návratu na územie SR.

71. Plnenie daňových povinností a stabilita zamestnania vo Veľkej Británii neboli zobrať do úvahy ako základné ukazovatele, ale boli vyhodnotené aj v kontexte s inými žalobkyňou tvrdenými skutočnosťami, ktoré boli zistené v administratívnom konaní. Platenie daní je jedným z kritérií, ktoré je potrebné posudzovať v zmysle článku 11 ods. 1 Vykonávacieho nariadenia. Sociálna poisťovňa mohla v rámci článku 11 ods. 1 Vykonávacieho nariadenia vyhodnocovať iba tie skutočnosti, ktoré žalobkyňa v administratívnom konaní predniesla, a v tej súvislosti aj žalobkyňou predložené dôkazy na preukázanie ňou tvrdých skutočností. Žalobkyňa neprednášala tvrdenia a neprednášala ani dôkazy, ktoré by mali preukazovať napr. centrum jej mimopracovných záujmov v Slovenskej republike, iné majetkové väzby ako vlastníctvo nehnuteľnosti, prípadne iné skutočnosti (poistenie, telefón, vlastníctvo motorového vozidla, členstvo v záujmových organizáciách), ktoré by bolo možné pri vyhodnocovaní centra záujmov vziať do úvahy.

72. Orgány Sociálnej poisťovne neposudzovali len dĺžku a stabilitu zamestnania ale boli vyhodnotené všetky skutočnosti, ktoré žalobkyňa uviedla a všetky dôkazy, ktoré predložila v administratívnom konaní. Žalobkyňa v správnej žalobe nepopisuje v konkrétnostiach skutkové okolnosti, ktoré by bolo potrebné zohľadniť, ktoré neboli zistené a ktoré by mohli dosvedčovať nesprávnosť záverov orgánov Sociálnej poisťovne.

73. Správny súd nepovažuje preskúmané rozhodnutia Sociálnej poisťovne ani za nedostatočne odôvodnené a nepreskúmateľné. Sociálna poisťovňa - žalovaná v rámci odvolacieho konania zohľadnila odvolacie námietky žalobkyne a doplnila postup prvostupňového orgánu, keď vykonala dopyt na príslušnú britskú inštitúciu sociálneho zabezpečenia a dôsledne sa v zmysle Základného a Vykonávacieho nariadenia zaoberala vyhodnotením splnenia podmienok a kritérií nastavených v týchto nariadeniach.

74. Je potrebné ešte uviesť, že žalobkyňa v odvolaní vyjadrila nesúhlas s postupom orgánu verejnej správy prvého stupňa, ale v rámci odvolania nepredložila žiadne ďalšie dôkazy a ani nepredniesla ďalšie konkrétne skutkové tvrdenia, ktoré by podľa nej mali byť zohľadnené a ktoré by mohli aj dosvedčovať potrebu jej vypočutia a objasnenia ďalších skutkových okolností. Žalobkyňa v odvolaní aj v správnej žalobe poukazovala na zachovanie väzieb v Slovenskej republike, na to, že má v Slovenskej republike príbuzných a priateľov, že cestovala za deťmi a za matkou, avšak neuviedla žiadne konkrétne skutočnosti, ktoré by bližšie objasňovali tieto vzťahy, a teda nepredniesla také skutočnosti, ktoré by bolo potrebné ešte osobitne vyhodnocovať v rámci administratívneho konania. Rovnako aj v správnej žalobe sa žalobkyňa viac obmedzila na vyjadrenie nesúhlasu so závermi orgánov Sociálnej poisťovne, avšak nepreniesla konkrétne skutkové tvrdenia, ktoré by mohli byť ďalším zisťovaním a doplnením zisťovania skutkového stavu objasňované, a ktoré by mohli mať význam pre rozhodnutie vo veci.

75. Pokiaľ žalobkyňa poukazovala na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Sžso/35/2012 zo dňa 30.10.2013, správny súd sa oboznámil s obsahom tohto rozhodnutia a dospel k záveru, že jeho závery nie je možné v úplnosti aplikovať na prípad žalobkyne. Aj v tomto rozhodnutí bolo pri

vyhodnocovaní centra záujmov vyhodnocované vlastníctvo nehnuteľnosti v Slovenskej republike a krajský súd, rovnako aj najvyšší súd v odvolacom konaní, dospeli k záveru, že vlastníctvo nehnuteľnosti v SR nebolo orgánmi Sociálnej poisťovne správne vyhodnotené. V uvedenej veci ale boli skutkové okolnosti také, že žalobkyňa v tej veci pracovala so svojim priateľom - občanom Slovenskej republiky vo Veľkej Británii po dobu 6 rokov od roku 2004 do marca 2011, pracovala vo Veľkej Británii za účelom obstarania si vlastného bývania v SR a preukázanie zachovania centra záujmov na území Slovenskej republiky teda bolo uznané tým, že nadobudla nehnuteľnosť na bývanie v Slovenskej republike a opakovane Slovenskú republiku navštevovala, kde mala príbuzných. Za podstatné správny súd považuje to, že zo skutkových zistení vyplýva, že žalobkyňa v uvedenej veci sp. zn. 9Sžso/35/2012 zo dňa 30.10.2013 nadobudla nehnuteľnosť na bývanie v SR dňa 12.10.2010, vo Veľkej Británii pracovala od roku 2004 do marca 2011 a od 30.03.2011 bola po návrate na územie SR zaradená do evidencie uchádzačov o zamestnanie. V tejto veci, prejednávanej správnym súdom v tomto konaní, žalobkyňa nadobudla nehnuteľnosť na bývanie - byt v roku 2012 a do evidencie o uchádzačov o zamestnanie bola zaradená po návrate do Slovenskej republiky v roku 2020, teda nie v období bezprostredne nadväzujúcom na obstaranie bývania v Slovenskej republike. Tieto skutkové okolnosti považuje správny súd za odlišné od skutkových okolností, ktoré boli vo veci sp. zn. 9Sžso/35/2012, na ktorú žalobkyňa poukazovala. Aj v predchádzajúcich častiach odôvodnenia tohto rozsudku správny súd uviedol, že vlastníctvo nehnuteľnosti v Slovenskej republike bolo orgánmi Sociálnej poisťovne vyhodnotené správne. V prejednávanej veci nebolo zo skutkových okolností preukázané, že by jediným dôvodom pobytu žalobkyne v zahraničí bolo to, že si chcela zabezpečiť vlastné bývanie v Slovenskej republike a že po zabezpečení tohto bývania sa v bezprostredne nadväzujúcom období vrátila na územie Slovenskej republiky. Preto vlastníctvo nehnuteľnosti v Slovenskej republike nebolo možné v prejednávanej veci vyhodnotiť takým spôsobom ako bolo vyhodnotené vo veci, ktorá bola predmetom rozhodovania Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Sžso/35/2012 zo dňa 30.10.2013.

76. Na základe uvedenej argumentácie správny súd dospel k záveru, že správna žaloba žalobkyne je nedôvodná, preto ju podľa § 190 SSP zamietol.

77. Žalobkyňa nebola v konaní pred správnym súdom úspešná, preto jej správny súd podľa § 167 ods. 1 SSP a contrario nepriznal právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Doručený rozsudok je právoplatný (§ 145 ods. 1 SSP).

Proti tomuto rozsudku je prípustná kasačná sťažnosť (§ 438 ods. 1 SSP, § 439 ods. 1 SSP a § 439 ods. 3 SSP a contr.).

O kasačnej sťažnosti rozhoduje kasačný súd - Najvyšší správny súd (§ 438 ods. 2 SSP). Kasačnú sťažnosť je potrebné podať na Krajskom súde v Banskej Bystrici (§ 444 ods. 1 SSP) v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia oprávnenému subjektu (§ 443 ods. 1 SSP). Kasačná sťažnosť podaná v listinnej podobe musí byť podaná v potrebnom počte vyhotovení (§ 56 ods. 3 SSP).

Podľa § 445 ods. 1, 2 SSP, (1) v kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť

- a) označenie napadnutého rozhodnutia,
- b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené,
- c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len "sťažnostné body"),
- d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh).

(2) Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ nemusí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom (§ 449 ods. 2 písm. b) SSP).